

Svarfvartorpet på Slagårda
i Lillhärad socken.

Det här torpet har legat i nordost från Slagårda, inte långt från vägen mot Skultuna och nära sockengränsen till Skultuna. Dess namn härrör tydligen från någon torpare som också sysslade med träsvärvning.

Torpet har legat på en mycket vacker plats, en liten höjd med lövträd omkring. I dag en idyll, trots att husen är rivna sedan många år. Lövträden är stora och av två träd står bara torkade stammar på en fyra meters höjd kvar. De nedfallna grenarna och resten av stammarna på marken är mossbevuxna och ger ett intryck av urskog.

De små ängarna runt torpet är skogbevuxna med tät granskog. Torpet här har nog varit Slagårdas minsta. Ett bevis för detta är det köpekontrakt som Brukspatron Hammarsköld skrev med torparna år 1843. Alla torparna på Slagårda hade en häst och flera kor. Torpet Hökbo hade en ox istället för häst, men Svarfvarorpet hade bara 1 ko, ett får och ett lamm.

De gamla grundresterna efter torpet, vittnar om att där funnits ett mycket gammalt bostadshus och en bit därifrån ett hus byggt någon gång på 1800-talet. Grundrester finns också efter två små uthus som tycks vara mycket gamla. Vid det nyare bostadshuset är marken framför slät, en riktig gårdsplan med några gamla fruktträd i kanten och en del syrenbuskar. En stor flat sten i gräsnivå ligger på gårdstunet en bit från huset, men knappast en trappsten. En del uppläggningar av stenar finnes i närheten, möjligen som gamla stängsler. Allt verkar så intressant.

År 1843 hette torparen där Peter Larsson. År 1868 inflyttade torparen Per Ersson från Röjningstorpet, också på Slagårda. Han var född i Lillhärad år 1809. Avled på Svarfvarorpet år 1885, medan hustrun, som också var född i Lillhärad år 1816, levde kvar på torpet till år 1910. Det kom ju nya torpare dit med en del års mellanrum, men enkan bodde kvar ändå. Frågan är hur hon då bodde. Var hon " inhyses " hos dessa, eller fanns den gamla bostaden kvar.

Fortsättning.